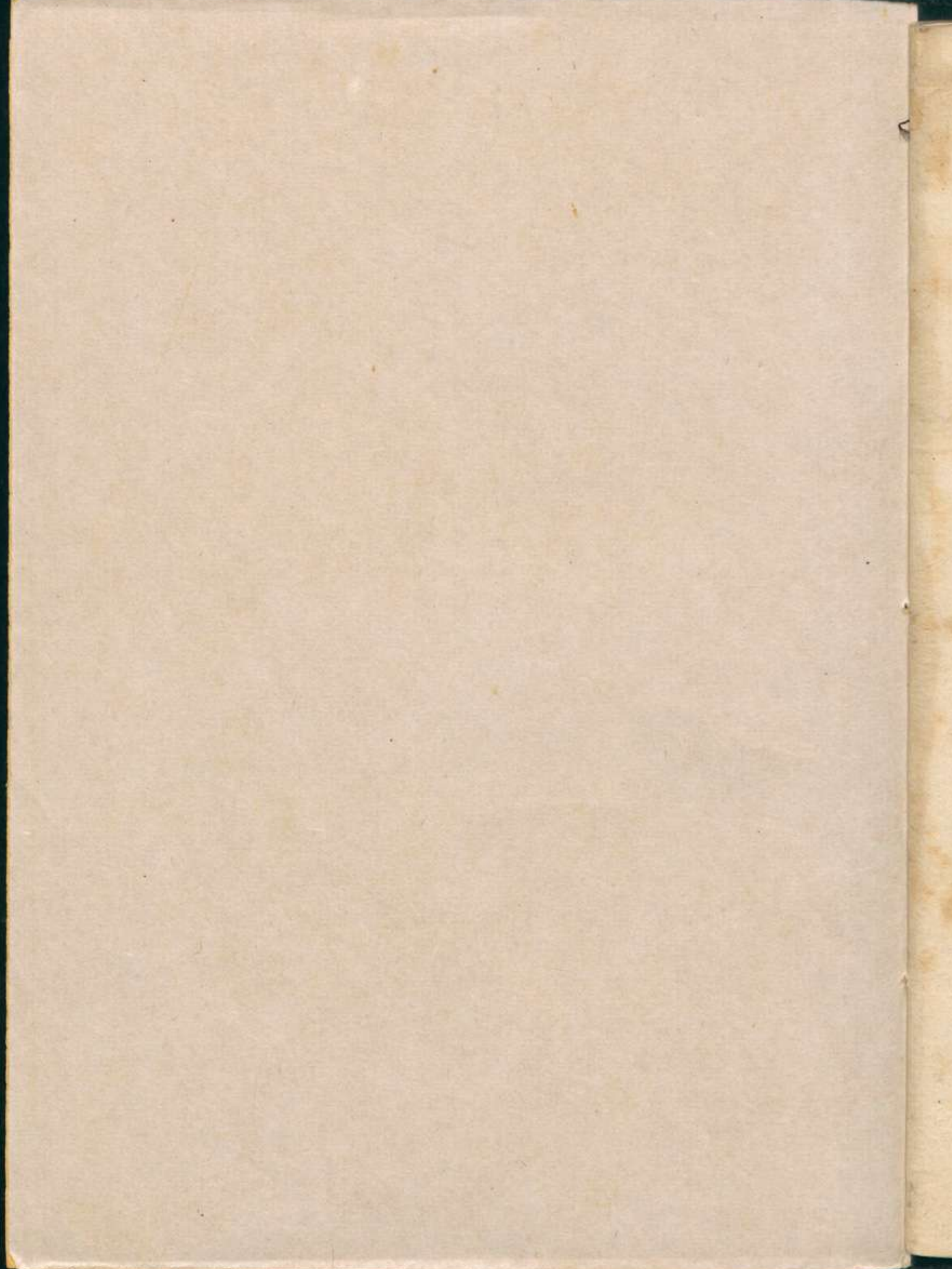

In. 36 - 8^{cm}

Johannes Philippus de lignamine Siculus eques christi/
ane religionis principibus cunctisque fidelibus. S. P. D.

Sapientes in sua re pu. principes optavit Plato ut omnium
commodis prospiceret et saluti seditiosorumque vesanus furor iu/
sto supplicio afficeret ne contagio malorum latius serpens totum
reipub. corpus inficeret. unde prudentiam propriam esse principum virtutem
in suis politicis Aristoteles scripsit ut in medium consulere possint ac
subditos omni ope tueri: ac favere ne a tyrannis verentur: et pereant: vnde
gaudendum est nobis o christiane reipub. et universalis ecclesie studio
si et quietis cum hoc his temporibus sapientissimum pontificem nacti simus qui
Petri naviculam variis fluctibus agitatam prudentie clavo regit et servat:
ne inter scillam et caribdem naufraga submergatur: et ne oves canum lupo/
rumque undique ululantium preda fiant. quorum numero frater Andreas episcopus
olim Crainensem. immo petra scandali: et lapis offensionis ascribi potest: vir
impius et omni flagitio deformatus: qui eo vesanie processit ut cardinalatus
insignia sibi assumpserit: et alter Salmonicus divinos honores
usurpaverit: hic inquam furore quodam impulsus cornua in sanctam matrem
ecclesiam erexit et citra summi pontificis auctem ac sedis apostolice a qua in/
signibus episcopalis fuerat honestatus vir ingratus: homines ad concilium
undique convocavit cuius pestiferos conatus reprimere imprimis curavit
Sixtus pontifex Maximus ne venenosum illud fermentum et latratum totam
ecclesie massam inficerent: Libellum quippe famosum de pontifice vulgaverat
et se quod scripserat probaturum pollicebatur: Ne ignavis igitur mentibus
hos furores persuaderet. eiusdem ordinis virum de multiplici doctrina in/
signe fratrem Henricum superiorum germanie ad hereticorum inquisitionem
preposuit qui omnibus pontifici per libellum obiectis accurate respondit: cuius
omnium imprimendam publicandamque curavi: ut erga tantum pontificem ad
commune natum utilitatem officio fungi viderer: cui per duodecim annos
fideliter servivi: ne in tanta sedis apostolice totiusque reipub. christiane
periculum desiderare viderer: quibus ipse Sanctus pontifex animi conscientia
securus canum latratus non curet sciens cum sapientissimus sit et divinam
scripturam studiosissimus prestabilis esse perpeti quam facere iniuriam exem/
plo Christi et Petri: cuius vicem in terris gerit: omnem igitur illam qua
crainensis vesania reprimi christianis omnibus exhibeo: vosque omnes

oro atq; obtestor ut memineritis nefas esse illis qui christiano noie
censentur aduersus eccliam: atq; eius optimū: sapientissimūq; recto
rem aut manu aut voce insurgere: habendūq; eē cōem hostē nō soluz
qui christianū nomē allatruerit verum etiaz qui nō ppulsauerit pro
virili parte iniuriā: Considerate queso hominis nefarii pfidiam ⁊ piuriū
qui cum a Sixto pontifice episcopatū ⁊ alia beneficia suscepisset ab eo
deficiens ea remtauit que ecclie tranquillitatē pfunderent ⁊ Petri na
uiculam ventis exponerent atq; pcellis. vnū a uobis cōtēdo ut explo
ratum vobis sit hanc oꝛoem nō Sixti defendendi causa fuisse scriptā
quem neq; accusari a quocūq; mortaliū fas erat: neq; defensionis opti
mus pontifex egebat: sed ut vos potissimū quos furoꝝ craineñ. ad res
nouas sollicitabat intelligeretis nullū preter autoritatē summi ponti
ficis conuocandi concilii ius habere: neq; cuiq; licere citra illius volū
tatē ul q̄ concilii gratia conuenire. Sixti electionē vir nefarius impu
rissimis verbis infirmare conatus est quē tales viri elegerunt ut du
bitari de illa nō possit ⁊ ideo res patrocini nō eget: illud tamen quod
ad eam rem pertinet non tacebo fuisse: scilicet multo ante p̄dictam a
sanctis viris hui? optimi pontificis creationē ⁊ huius rei testes mecū
sunt in vrbe q̄ plurimi: ceteras craineñ. flagitiosas: ac nefarias que
stiones tangere nefas mihi visum est cum res defensionis nō egeat.
Nam si recte Sixtum pontificē consideremus: inueniemus illum doc
trina: pietate: omni deniq; virtute ornatum ⁊ singularē. Imprimis p
ecclesie ornamēto liberalē ⁊ magnificum. Testes sunt illi qui bñficia
officia gratis acceperunt ⁊ munera. Testes puella quas ppriis pecu
niis honestissime collocavit. Testis est roma quā ad auitum hēdifici
orum splendorē reduxit: ⁊ templa que funditus collapsa restituit ⁊ pō
tes ac strata viarum que usui omnib? sunt hui? optimi pontificis stu
dio ⁊ impensa. Nec om̄ia ita a me dicunt̄ ut potius ex aī mei iudicio
q̄ referende grē causa dicta esse iudicare possitis cum nullum ei? in
me extet insigne beneficiū: s; neq; ego de bñficētia eius despero: neq;
possim cōtra mei animi sn̄iaz iudicare. Vos igit̄ ⁊ hanc oꝛoem equis
auribus perlegatis ⁊ de Sixto ut de optimo ac sapientissimo pontifi
ce sentiatis. Valete.

2

Epistola contra quendam schismaticum archiepiscopum videlicet Crainensem et
aduersus citationem et libellum infamie ipsius quem contra Sanctissi-
mum dominum nostrum dominum Sixtum papam. iiii. modernum summum
pontificem edidit. Incipit feliciter.

Bo Henricus institutoris Frater ordinis predicatoꝝ inter theo-
logie professores minimè reputatus ac heretice prauitatis per
partes superioris Alamanie inquisitor generalis. hodie constitut⁹ co-
ram summa ac ineffabili Trinitate cui⁹ prouidentia super reges et regna iux-
ta illud propheticum dictum romanam et apostolicam sedem constituit. ac uti verum et
indubitatum suum vicarium Sixtum. iiii. ecclesie militantis ac eiusdem sedis pre-
sulē sanctissimum p̄esse voluit. Dabiturus sermonem ad te o frater Andrea
Qui te ex dei gratia archiepiscopum Crayneum. affirmas. et romane ecclesie cardina-
nalem mēdose friuole et pertinacissimo animo describis ex verbis dauidi-
cis aptissime iniciū pro thēmate sumis. Os tuum habundauit malicia
et lingua tua concinnabat dolos. Sedes basilee aduersus fratrem tuum idest
romanum pontificem qui cunctos Episcopos fratres non dedignatur appellare.
loquebaris mihi et aduersus filium matris tue. idest contra omnes filios sancte
matris ecclesie ponis scandalum. hec fecisti ut lapis offensionis et petra
scandali: et tacui: Sed ve mihi quia tacui: et ve doctoribus qui ut canes
muti non valentes latrare existunt. sed quia inique existimasti quod ero cum
ceteris ecclesie doctoribus tibi similis. Absit. Potius arguam te et statuam
contra faciem tuam: te arguendo super tribus que ne dum uti iniustus et
ignarus. verum ut schismaticus et hereticus infamis et omnium hominum pernici-
osissimus contra Sanctissimum Romane ecclesie antistitem facere presumpsisti.
¶ Primo enim ipsum redarguere et reprehendere polluto ore presumis.
¶ Secundo ipsum sub ordine fraterne correctionis comprehendis ubi
primo inter te et ipsum. demum adhibitis tecum testibus eius iniustici-
as redarguisse gloriaris. ¶ Tertio ipsum statutis concilioꝝ et legibus
subiectum ita et puniendum proponis: hi sunt tres ordines dentium in
ore bestie de qua Danielis. vij. que et similis versio et in parte stetit ut ibi
dicitur quod diuisionem in ecclesia facere presumis et ab unitate ecclesie recessisti
Et versus caput habet debile quia et tu capellum cardinalat⁹ tibi im-
posuisti sine iure. Animal inquietum quia nec mente nec corpore quiescis
sed pfugus ut canis a facie domini dei tui et eius vicarii. Et versus vagus

per terrā in abditis et obscuris habitas. Unde heretici sicut fures noctuagi: aut sicut vespertiones lucifuge dormiunt de die et vigiliant de nocte et suarum falsitatum in iis ecclesiam impetunt sub platorum cecitate ita et tu non in medio ecclesie sed in abditis: sed extra ecclesiam conventiculum fabricare presumis ex obscuris procedendo ubi concilium basilien. asseris non legitime terminatum sed nunc fore terminandum. An putas fideles latere in tenebris legitimam translationem illius concilii. Nonne constat per Eugenium se. re. ipsum concilium sicut legitime ad basileam deputatum et persecutum usque ad unius alterius intrusionem quem nominare non expedit. Ita et legitime translatum propter fore facta de basilea ad florentiam. de florentia ferrariam. de ferraria senas. de senis in lateranensem. in quo loco sub anno domini. M. cccc. xliiii. de mense octobris prefatus romanus pontifex cum aliis sancte romane ecclesie Cardinalibus: multisque aliis episcopis archiepiscopis et abbatibus cum habuisset publicam et primam sessionem ibi peregrinum utriusque iuris doctorem dominum Baptistam de roma sacri apostolici palatii auditorem de huiusmodi concilii translatione apostolice sedis lecte et publice fuerunt: et ibi dicitur pendere concilium et de iure pendet et non basilee: et ibi fieri debet dum per sedem apostolicam fuerit provisum. Et versus vocat quia scismaticos tibi coadunaris ut certos florentinos et alios romane ecclesie rebelles conglutinare non desistis. Os tuum posuisti in celum lingua transeunte super terram summum pontificem qui papa ut patrum dicitur cum illius vice gerit cui omnis potestas data est in celo et in terra: ac in cuius nomine omne genua flectuntur celestium terrestrium et infernorum diffamare presumis. Tu ergo illa bestia lapidanda quae montem tetigit. Ero. rix. montem inquit. i. summum pontificem que et ratione generalitatis: ratione sublimitatis: ac ratione legalis veritatis. hinc expositores ibidem motus syna significant: polluto ore famam eius sanctitatis denigrando tetigisti. Debes mori non quocumque sed lapidibus et iaculis fodiedus: eo quod et ausu temerario eundem tangis ipsum impugnando: citando et non obediendo. Et primum quidem intollerabile plurimum et absurdum in te cernitur ubi summum presulem redarguere et citare presumis. Et non doctorum volere habuisti sententias: difficultando: an romanus pontifex possit habere aliquam humanam potestatem vel secularem que ipsum diiudicet aut reprehendat: utique si fecisses ex omnibus doctorum sententiis vivacissimis rationibus perperdisse illud. i. ad Corin. ii. Spiritualis iudicat omnia et ipse a nemine

3

indicat. Glo. q̄si dicat. ex eo q̄ i summo p̄tifice est peritia discernēdi
et potētia iudicādi: tanq̄ spūalis et summus p̄tifer iudicat oīa et discer
nit oīa nō solū illa que rō attingit: sed etiā que fides oīdit. et ip̄e a ne
mine iudicat: qz a nullo carnali discerni p̄t vtrū iudicet bñ uel malē
Uel fm aliā glo. ip̄e a nemine iudicat. i. rephendit. quē enī non licet
iudicare: nec rephendere p̄ ptātem iurisdiciōis. Perpēdisses vtiqz et
illud Hugonis sc̄da parte de sacris: Ptās summi p̄tificis sicut a deo
primū est instituta ita cum deuiat a solo deo iudicari potest. Et illud
demū Innocentiū. ut. ix. q. iij. Nemo iudicabit primā sedē. Neqz enim
ab augusto neqz ab omni clero neqz a regibz neqz a pp̄lo summus p̄ti
fer iudicabit. Aduertisses et illud Symachi vbi supra. Alioz hoīuz
cās de? voluit p̄ hoīes terminari: sed sedis illi? presulē suo sine questi
one reseruauit arbitrio. Sed qz sub lingua tua labor et dolor: obiicies
te illa agere auctē vniuersalis ecclie: utpote ḡnalis ꝛciliū cui? auctas
ad pape rephensionē se extendere p̄t. Et si querit in quibz rephensi
bilis existit papa? R̄ndes: i moribz et fide. cū ad hec duo libellus famo
sus tu? summarie se extēdit. Sed siste paululū ut oībus pateat os tuū
quō plenū sit amaritudine et dolo. ordinatiū de q̄libet pticula parum
dicam?. Ptās ꝛciliū ad rephensionē pape est ne ordinata ul' delegata?
Nō enī estimo te asserere qz habeat ptātem iurisdiciōis cum illa cō
sistat in ptāte clauū que singulariter petro et suis successoribz imedi
ate a x̄po fuit tradita. Item q̄ro in cōcilio cōgregati suntne ut iudi
ces uel ut assessores seu ꝛsultores: nullo istoz modoz p̄t papa repre
bendi a ꝛcilio: etiā dato qz cōciliū esset in actu. qz nō ptāte ordinaria
cum papa habeat plenitudinē ptātis et sit ordinari? oīuz et toti? orbis
ix. q. iij. Cūcta. et c. p̄ principalē. Nec etiā ptāte iurisdiciōis qz illa re
spicit corp? x̄pi mysticū: sicut p̄ma corpus x̄pi verū. et sicut p̄ma habet
esse i papa ut sacerdos uel ep̄s: ita hec secūda hz esse i papa ut papa. et
cum data sit petro p̄ ptātem clauū imediate et singulariter a deo: nō
p̄t aliis ꝛuenire. Nec etiā ptāte iudiciaria tanq̄ iudices pape. vnde
hoc qd supra: Nemo iudicabit p̄mā sedē. ex dicto Innocentiū. ix. q. iij.
Et illud antheros pape: Facta subditoz iudicant a nobis n̄ra x̄o nō
sed a dño iudicant. Nec delegata auctē. qz illa etiā nō habet plenu
dinem ptātis: cum talis sit de mandato pape. Nec ille est iudex pape:
cum ad hoc se nō extendat. Nec etiā ut assessores seu ut ꝛsultores: qz

illoꝝ in iudicio nõ est reprobẽdere sed pie amonere. Aut numqđ legi
sti qđ papa nõ tenet se purgare de aliqua infamia qbuscunqđ etiã bo
nis exorta si nõ vult. i. q. i. Si oĩa. quãtomagis a malis exorta put tu
ex liuore ⁊ in vindictã talia euomisti: incarcerat⁹ a papa ⁊ dimissus
eum tñ propter tua demerita morte plectẽdus fuisses. Cur aut non te
netur papa se purgare: nõne ratio existit. qđ si deficeret in purgatiõe:
qs puniret eum cum nullũ iudicẽ habeat supra se: ut supra pbatũ est.
Et qđ papa cum sit maior oĩbus: a minorib⁹ iudicari nõ põt. vi. q. i. et
nõ aduertis qđ etiã si iniuriã si iniusticiã facit alicui: nõ solũ iudices
sup se nõ habet: sed nec tenet eligere iudices uel arbitros quoz snie
se subiiciat si nõ vult. ix. q. iii. alioꝝ. ⁊ c. nemo. ⁊ notanter dicit: si non
vult. qđ si se purgat aliquotiẽs: ex humilitate hoc facit sicut Gregori⁹
fecit. ii. q. vii. siqs nos. ⁊ pelagius. xv. q. i. satagendũ. et Leo. ii. q. vii.
nos. vñ ⁊ hec pñs epla nõ per modũ purgationis emanat: sed ut tue
falsitates detegant ⁊ laudabilia opa sũmi p̄tificis in lucẽ deducant
Nec dicas cõtra p̄dicta. ergo aliquotiẽs papa grauabit quenqđ nec iu
sticiam inueniet sup terrã: ⁊ sic iusticia deperibit. fateor qđ papa põt
facere cõtra iusticiã uel peccare ⁊ qđ iusticia aliquotiẽs erulabit. sed
oĩa sua diuino examini reseruant que i hoc seculo remanẽt impunita
vj. q. i. vñ ⁊ vbi papa deliquit: ampli⁹ apud deũ qđ ali⁹ puniet. Unde
impossibile est qđ ip̄e papa aliũ iudicẽ uel superiorẽ aut archipapã uel
sibi equalẽ possit cõstituire. sicut nec de⁹ trinitas põt sup se aliũ deũ
constituere. Et qđ nec in casu heresis habeat conciliũ sup se ut iudicẽ.
eo qđ tunc cum a snia iuris si incorrigibilis existit ut. ii. q. vii. sacerdo
tes. puatus est ⁊ inferior quolibet clerico catholico. vñ synodus vni
uersalis nec in eũ sniam depositiõis pfert: etiã in heresi. sed dicit eis
noli audiri in iudicio nro sed collige in sinu tuo cãm tuã: qm̄ ex te iu
stificaberis aut ex ore tuo p̄demnaberis. ix. q. iii. patet. ⁊ ex his que no
tantur. xxi. dist. imo notat. Qđ etiã in causa qua agit p̄tra papã ip̄e
papa synodũ habet p̄gregare. xviii. di. s. hinc etiã. Ep̄i in synodo resi
dentes aucte Symmachi dixerũt: Symmach⁹ papa sedis aplice p̄sul
ab hmõĩ oppositionib⁹ q̄tum ad hoĩes sit immunis ⁊ liber: sed causas
eius totã dei iudicio reseruat. Notat etiã Hostien̄ extra de conces
p̄ben. proposuit. qđ si tot⁹ mũdus sentiret i aliquo negotio p̄tra papã
qđ sententiẽ pape standũ est. qđ verum intellige nisi esset causa ficti.

4

Sed que cā fidei: asseris papā ideo hereticū qz spem future beatitudi-
nis in pompis mūdi amiserit. vñ ipm nō p̄rem patrū iuxta et bimolo-
giam noīs pape sed patrem pompe noīas. Estimo q̄ hec tua vesania
sclauonica edidit. An fortassis estimas quemlibet mūdana pompa oc-
cupatū etiā notorie ⁊ publice esse hereticū. sed sic heresis valde improp-
rie capit: nec sic heresis vocat̄. vbi. xl. dist. s. papa. p̄pter heresim pa-
pa deponēdus censet̄. Nec te moueat glo. sup. c. si papa. dist. xl. q̄ pro
quocunq; crimine notorio adulterii symonie ⁊ hmōi si eēt incorrigibilis
⁊ scandalizaret ecclesiā posset deponi ⁊c. quia ⁊ illa glo. ad sanū in-
tellectum pōt saluari. ut vbi dicit̄ propter incorrigibilitatē alicui⁹ vī-
tū possit deponi. intelligas qñ sic ē incorrigibilis q̄ illud pctm̄ quod
cōmittit credit nō mortale ⁊ dicit nō esse pctm̄. tunc enim esset vere ⁊
proprie heretic⁹: ⁊ sic posset deponi. de quo etiā in tractatu quē p̄tra-
te ⁊ tuos articulos erroneos inchoauit ⁊ p̄ficere intendo: latius dedu-
cam. Et si iterū instas: Quid ergo faciendū vbi papa suis pueris mo-
ribus destruit ecclesiā ⁊ tñ nō est rephendendus? Ad qd̄ si legisti ad
duplex remediū est recurrendū. Primū erit honesta rephensio et non
turpis ⁊ scandalosa vti p̄tendis. ⁊ hoc exemplo pauli qui petro in fa-
ciem restitit Antiochie: qz inducebat gentes quasi ad iudaizandū in
observatione legaliū nimis cōdescendens iudeis cōuersis ne eos scan-
dalizaret. Ad Gal. ii. vnde etiā dato: si papa vellet totum thesaurū ec-
clesie dare parentib⁹: aut ecclesiā sancti petri destruere: aut dare con-
sanguineis patrimoniū petri vel aliqd̄ simile qd̄ non licet: nō esset p̄-
mittendū: sed ei resistendū ab illis quib⁹ interest p̄mo: sine tñ ipsi⁹ de-
positione: ⁊ s̄m remediū ep̄i Hilarii qui orando p̄tra Leonē arrianis
fauentē preualuit. sic p̄ papa incorrigibili: ut ipm de⁹ aut corrigeret:
aut de medio amoueret. Vel si p̄ciliū puocandū foret ad quos p̄mo si-
cut ei⁹ electio ita ⁊ eius rephensio seu eiectiōis declaratio spectare vī-
detur: illis incumbit. Ad qd̄ dictū Anacleti: Eiectionē summorū p̄tri-
ficum sibi de⁹ reseruauit: licz eorū electionē bonis sacerdotib⁹ ⁊ spūali-
bus p̄p̄tis cōcessit. Aduertendū deniq; tibi esset quid sentiendū circa
dei singularē prouidentia foret: quo ecclesiā suā interdū etiā median-
te malorū hoīū p̄tate bñ ⁊ vtiliter regit. Nihilomin⁹ enim talū p̄tās
a deo est: cum nō sit potestas nisi a deo: Roma. xiii. Et sapiens dicat:
Data ē nobis a deo virt⁹ ⁊ p̄tās ab altissimo q̄ interrogabit opa v̄ra.

Sap. vi. et Dan. iii. Sciāt gentes qz altissimus dñatur in regno hoīuz
et cui voluerit dabit illud. Un̄ et p̄siderare deberes qz semp ex p̄ncipa
tu maloz rōne diuine ordinatiōis p̄surgit aliqd bonū. Nōne p̄ pote
statem a deo diabolo traditā Job p̄strat⁹ est ut iust⁹ appareret. petr⁹
tentat⁹ ne de se p̄sumeret. paulus collaphizat⁹ ne se extolleret. iudas
damnat⁹ ut se suspenderet. Demū et circa secundū p̄ncipale vbi ro
manū pontificē sub fraterne correctiōis ordine ausu temerario cōpre
hendis: cū dicis: Quis dubitat te me fraterne correptū iam demū fin
instituta xp̄i qz me nō audisti accusare posse etc. O p̄sumptio nequissi
ma vñ creata es: certe r̄nderi poterit ab illo qui dixit in corde suo: In
celū p̄scendā supra astra celi exaltabo soliuū meū. cui⁹ te p̄ imitationez
filiū manifestas: ascendens p̄tra celū papā qui est oīa sua iurisdictio
ne p̄tinens et cōcludens. et sup astra celi. i. p̄tra dños cardinales qz sunt
velut astra refulgentia et ad quos solū hmōi legitima rephensio spe
ctat tu p̄sumptuose vsurpas. Sed attende ne tibi sequat⁹ qd subiūgit⁹
Ueruntñ ad inferna detraberis in p̄fundū lacu. qd nisi finaliter resu
piscas et ad eccliam reuertaris q̄ nulli claudit gremiū redeunti: sicut
nec felici antipape clausit tpe meo ad eccliam redeunti: tibi p̄tinget.
Et qd diutius: Nōsse velim si tue opinionis existit romanū p̄tificēz
sub ordine fraterne correctiōis existere. et qz ex tuo p̄cessu quē nouissi
me euomisti satis ut ex dictis apparet illi⁹ te opiniōis esse affirmas
Sed reuera extunc de numero illoz quos ut iniustos indoctos impe
ritos ignaros et insufficiētes nihilqz sapientes ap̄lica sedes tolerat ut
ex tua sclauonica vesania asseris: tu existis. qz te talem tamdiu tolera
uit. Et nota q̄ sequunt⁹. Sicut impossibile ē papā subiacere ordini fra
terne correctiōis: ita impossibile est ut tua rephensio q̄ non fraternā
qz nō ex fraternā caritate p̄cedit: in ip̄m papā aliqd iuris uel equita
tis habeat. Primā partē tibi oñdere fortassis expedit. Nōne agens su
perius est patiēte. et rephendens est agens: rephensus est patiēns. pa
pa ergo qz supior est quō ab aliquo pōt rephendi. An nō legisti qz ali
orum hoīuz cās voluit de⁹ per hoīes terminare: sed sedis illi⁹ p̄sulē
suo sine q̄stioe reseruauit arbitrio: Nōne mariā sorozē aaron pcussam
a lepra legisti Au. xvi. qz moysen p̄ncipē et ducē ppli corripuit. Demū
nō aduertis ozam pcussum eo qz temere archā dñi tetigit: quā cū eēt
de genere sacerdotali propriis humeris portare debebat. ii. Reg. vi. et

5
p archā papa significat quē tu humeris propriis tanq̄ de genere sa/
cerdotali supportare deberes: nō in scādalu fidei ⁊ oīuz hereticoꝝ cō
fortationē cōtumeliis tāgere. Sed bestia q̄ tetigerit montē lapidabit̄
ut supra Exo. xix. ⁊ p tangere rephensio intelligit̄. et p̄cipit̄ ut bestia
montē nō tangat. i. ut subdit̄ bestialiter ⁊ indiscrete p̄latū nō repre/
hendat: rephendentē precipit̄ lapidari. Sic ⁊ tibi ut inter lapides in/
clusus sub custodia morte moriaris cōtinget. Preterea nō legisti glo.
sup illud: Si peccauerit ī te frater tu⁹. Mat. xviii. notāter dicit: si pec/
cauerit in te frater tu⁹. qz de peccatis cōmissis in deū nō est nr̄i arbi/
trii iudicare. sed duricies sclauonica nō cōtentabit̄ dicēs: qlibet tene/
tur ex p̄cepto dñi corrigere frat̄e suū. sed oīs hō est frater ipsi⁹ pape
cum xp̄s cui⁹ vices gerit cunctos fideles nō cōfundit̄ frat̄es noiare
iuxta illud: Aūciabo nomen tuū fratrib⁹ meis. Deniq; ⁊ glo. aliā sup
illud Si peccauerit ī te frater tu⁹. quocunq; pctō peccauerit te sciēte:
debes. corripe frat̄e tuū. Et rursus rephensionē pauli q̄ publice ⁊ co/
ram oībus petrū arguit ad Gal. ii. Sed nec his p̄ualebis declarādo
q̄ tua rephensio qz nō ex fraterna caritate p̄cedit: nil iuris uel eq̄ta/
tis in ip̄m papā obtinet: licz dicas nō sibi sed suis criminib⁹ sum ini/
micus. Sed mentita est iniq̄tas sibi. Nā cum rephensio triplr̄ possit
fieri. p̄ modū videlicz simplicis amonitiōis. aut p̄ modū imperii ⁊ cō/
minationis. aut per modū denunciatiōis ⁊ incusatiōis. ⁊ cum neutra
istarū vltimarū se ad papā extendat: eo q̄ his modis ip̄s oēs iudicat
⁊ a nemine iudicat̄. Prima tñ etsi iuxta quorundā opinionē se ad pa/
pam extēdere possit: necesse tñ erit ipsam p̄ tria p̄cedere. videlicz per
discretionē ⁊ debitā diligentiam ut speret̄ ei⁹ correctio. ⁊ p̄ subiēctionē
⁊ debitā reuerentiā ut nō fiat modo temerario ⁊ cum p̄teruitate. p̄ di/
lectionē ⁊ beniuolentiā: ut nō fiat cā diffamatiōis seu detractiōis. et
tua his oībus caret circūstantiis: cum ip̄m ut tecū in via iusticie pal/
pitantem describis. Cathedrā emisse asseris. eccliam sibi p̄ symoniā
iunxisse affirmas. O sclauonica crudelitas (p̄te oīs mendacii inspi/
rante cui⁹ vicē supplet) has falsissimas ausus fuisti cudere lr̄as. Si
ex fraterna caritate hec p̄cessissent utiq; ⁊ laudabilia ipsi⁹ pape opa
nō subtriciuisses: q̄ tot ⁊ tāta existūt: ut a tpe p̄ncipis ap̄lo:um vsq; ad
p̄ns nullus ex cathedra ei⁹ fecisse legit̄. Unde ut lucerna amodo non
sub modio sed sup cādelabzū luceat: tuacq; venenosa rephensio fidelis

corda nō inficiat: volo ex multis pauca in lucē et suā gloriā enarrare.
Nā p augmentatiōe diuini cult? hospitale sancti spūs de nouo a fun-
damentis edificauit cui r simile nō repit̃. Demū r capellā cum choro
in ecclia sancti petri pncipis aploꝝ. Capellā palatii aplici. Ecclias in
fra scriptas. Scē marie de pplo. Scōꝝ cyri r iohānis. Sancti petri ad
vincula. sancti vitalis. scē susanne. scōꝝ nereii r achillei. sancti stepha-
ni rotūdi. sancti iohānis de malua. scōꝝ oīuz aploꝝ. sancti saluatoris
in ponte. Insup r bibliothecā cui et similis in orbe nō inuenit̃ libris
p̃ciosissimis vti lucide doctrine amator extruxit r decorauit. Pontem
deniq; dirutū maximis sumptib? instaurauit. Stratas et vias publi-
cas vrbis reformauit. vñ r ab oībus instaurator vrbis pclamat̃. Rho-
diensib? item magnis sumptib? subuenit: ac ī pecuniis vltra summā
xii. miliū ducatoꝝ transmisit. Regiq; Ungarie sumptib? maximis p
fidei tuitiōe sepi? succurrit. Capellā aplicam paramētis p̃ciosissimis
decorauit. Oēs pauperes ep̃os r p̃latos quotidie reficit. Et tibi o scis-
matice omni belua crudelior q̃nta bona exhibuit: Ubi gratitudo tuas
vriq; penā talionis recipies. Nam p̃latos paupes reficiendo ut archi-
ep̃m Metellū ordinis sancti B̃ndicti: ep̃m sancti Angeli ordinis her-
emitarū: ep̃m Caytīn dum vixerunt r plurib? aliis de .xv. xii. x. aut
octo flozeñ auri de camera quolibet mēse fm eoz statū puidere cura-
uit. Demū a p̃mo anno sue creatiōis summā adhibuit diligentiam ne
turcoꝝ feritas inualesceret. q̃re r p̃mo anno sui p̃otif. car? Reuerendū
dñm cardinalē Neapolitanū p̃tra turcos misit: q̃ ut legat? sue sancti-
tatis habuit octuaginta trēmes computatis galeis regis Sicilie et
dñij venetoꝝ. Post cui? regressum iterū direxit Reuerendū p̃iarchā
ep̃m Teruisinū cum maritimali classe. Item misit duas naues onera-
tas ex armis frumēto r aliis necessariis in Rhodū. que si nō applicu-
issent rhodū fuisset subuersum. Preterea cum turc? ciuitatē Jdrōtīn
inuasisset: misit dñm Gabrielē scē romane ecclie cardinalē legatum
in adiutoriū regis Sicilie p̃ recuperatiōe dicte terre: q̃ r recuperata fu-
it. Et quotiēs oro Serenissimo dño impatori r aliis regib? xp̃ianita-
tis legatos misit r nūcios: psuadendo pacē: p̃tractando p̃cordias: r ne
eoz potentiā cum sua p̃tra inimicos crucis xp̃i erigere vellent. Quid
deniq; regine Bosne erpulsē de suo regno: cui ad dies vite quolibet
mense in quinq;ginta flozeñ de camera opus erat puidere. Et reginā

6
Cypri etiam de suo regno expulsam dum romae existit puidere curat.
Insup et in oib⁹ regionib⁹ romane urbis sunt certi deputati a sua san-
ctitate qui sub pena p^ostiti iuramenti habent puidere paupibus p cer-
tam quantitatē pecunie. Fuitq³ multe alie p^osiones psonis indigen-
tibus secrete quas mādans dans et recipiens nouit: nec vult papa q^o
sciat. Nec et alia tu scismatice si corde p^osperisses et xpiano pplo i exem-
plum pmulgasses: nō teipm q^o impugnatōz veritatis es vulnerasses
cum hoc habeat propriū ecclia ut p^oualeat et triumphet vbi pulsatur et
premit. Quid tibi cōe cum asino balaam quē allegas cum illū bonus
angelus mouebat: vbi tu a maligno spū ut vesanus agitaris. q^ore et si-
cut illi⁹ maledictio in benedictionē per bonū angelū fuit cōuersa: ita
tua maledictio in benedictionē summi p^osulis vertet. Quid deniq³ ti-
bi cōe cum rephensione pauli qua petro restitit in faciē quā in medi-
um deducis que iuxta Hieronymū dispensatoria fuit: nō vera. Q^o et
si vera put Aug⁹ sentire videt: tñ reprehendit petrū nō ut inferior
superiorē: sed ut equalis equalē. fuit enī paulus petro minor maior et
ēqlis. Minor p^orate p^olationis. q^o solus petr⁹ cephas. i. caput. fuit autē
maior prerogatiua electiōis: q^o ut vas electiōis a xpō de celo vocat⁹.
vñ et in bullis pape paulus a dextris vbi petr⁹ ad sinistrā ponit⁹: fuit.
Et equalis officio p^odicacionis et fidei defensionis. q^o sibi creditū erat
euangeliū prepucii sicut petro euangeliū circūcisionis: ut ipse testat⁹
ad Gal. ii. vñ iuste ut equalis equalem uel ut maior minorē corrigere
potuit. quarū in te nullum apparet vestigiū. Autumas demū circa
tertiū multis verbis aerē verberās papā subiacere statutis concilioz.
Et vbi de quinquennio et septennio aut etiā decēnio decreta q^o ad cele-
brationem concilioz sunt edita et a longo tpe neglecta: p^osumis et illa in-
nouare et neglectū concilium Basiliēn ut interruptū nodum extinctum:
sed ut derelictū psequi. et q^o turpitudines illecebrarū quib⁹ romanus
pōtifer existit inuolut⁹ reddiderunt sibi concilium odiosum: affirmas.
O itē sclauonica p^oncies: ostendis te virū cervicosum virum effron-
tem. Nā testificor corā deo et xpō iesu q^o reformationē ecclie ac pacifi-
cum ei⁹ regimen sicut modernus summ⁹ pontifer ut ceruus desiderat
ad aque fluuiū. Sed dicis: cur ergo nō aggredit⁹: q^o scit q^o denigrata
est facies ecclie sicut nigredo olle. Treñ. vlti. eo q^o plurimū extra am-
plexus sponsi graditur. Scit q^o facies cōbuste vultus eius. Isaie. xiii.

Scit qz nō sequit̄ sponsum cādidū ⁊ rubicundū. Cāri. v. Scit qz incli-
nata est deorsum ad terrena. ⁊ iō nō pōt resipiscere sursuz graui infir-
mitate gibbosa. xlix. di. Hinc etenī. Scit qz multas hz pecunias ⁊ con-
gregāt pncipes ⁊ sponsus nō hz vbi caput suū reclinet aut fidē catho-
licam defendat Marci. viij. Et qz vnū sponsum ecclia dereliquit ⁊ qncqz
viros ꝑcupiscit qz sensus suos carnalr nutrit: Jo. iij. Scit qz pncipes
ecclie infideles socij furū: oēs currunt post munera ⁊ filios enutruūt
ipsi aut spreuerūt eā. Clamat mūdus ꝑ ꝑcilio. Sed quō ꝑgregabit̄ vbi
dispersi sunt lapides sanctuarii ei?: ⁊ obscuratū est aurū mutat⁹ est co-
lor optim⁹? Cuiusmōi reformatio. Dic vbi obedientia pncipū: Ubi zel-
lus fidei? Et qz ista deficiūt queso ex ꝑcilijs cuiusmōi reformatio ꝑue-
niet? Quis ꝑfect⁹ ecclesie ex cōcilio Basiliēn antipapā sibi creādo ꝑ-
rupit? Ecclesiā per ꝑciliū reformare nō poterit oīs humana facultas
sed alium modū altissimus ꝑcurabit nobis ꝑronūc quidē incognitū:
licz beu ꝑre foribus existat ut ad ꝑristinū statum ecclia redeat. Atten-
de concilijsta. Ex antehabitis ⁊ in huiusmōi circūstantiis considera-
bis fidei pericula: dissensiones: scismata ex cōcilijs suboziri. Dicis te
habere zelum dei. habeas fm scientiā. Cōsidera an nō expediat papā
ab huiusmōi conuocationib⁹ cōcilioꝝ abstinere. Vtiqz plurimū expe-
dit nedū ꝑ:opter ꝑcedentia iam allegata: sed ⁊ ꝑ:opter sequētia. Nam
autumant ꝑciliyste papā subiacere statutis ꝑcilioꝝ ⁊ qz ꝑciliū sit su-
pra papā. Demū qz absqz sua aucte possit legitime cōgregari conciliū
⁊ qz eiusdem sit auctis cum papa ⁊ qz licitū sit a papa ad cōciliū ap-
pellare. Quibus omnib⁹ si sua sanctitas nō resisteret sed huiusmōi ci-
tationibus ⁊ conuocationib⁹ pareret: qd aliud nisi qz innumeri erro-
res in ecclia succrescerent? Et qz specialē tractatū in hac materia ꝑ-
ficere intendo: ad ꝑns plura recitare tibi obmitto. Reduc ad memoriā
dicta theologoꝝ ⁊ canonistarū absqz romani pontificis aucte cōciliū
nullum posse cōgregari: aut inchoatum legitime ꝑsequi. Nōne ad
hoc est sanct⁹ Tho. in questionib⁹ de potentia dei. q. x. ar. iij. Sicut
posterior inquit synodus habet potestatē interpretādi symbolū a ꝑri-
ori ꝑditum aut ponendi aliqua ad eius explanationē: ita etiam roma-
nus pontifex hoc sua auctoritate pōt: cui⁹ etiam sola auctoritate con-
gregari pōt: ⁊ a quo sententia synodi confirmat̄ ⁊ ad ipsum a synodo
appellat̄. Ex qua etiā responsione qtuor inueniet respōsiones ꝑudēs

lector sup quatuor questiones. Et distin. xvii. scribit pelagius ep̄is cō
stātinopolitanis Multis de vno ap̄licis ac canonicis ⁊ eccl̄iasticis in
struimur regul' nō debere absq; sententia romani pōtificis ꝓcilia cele
brari. Quia ꝓpter nō ꝓciliū sed ꝓciliabolū vel v̄m ꝓuenticulū cassat̄
⁊ q̄cquid in eo actū est irritū habet̄ ⁊ vacuū. Cōmendas basilien. ⁊ nō
obediēdo ap̄licis votis ⁊ de saluo ꝓducto tibi ꝓstito. Scias autē q̄ tibi
nō defer̄ sed cōitati. nec expedit ad ꝓns. ut tā gratiosa cōitas ꝓpter
tuas vesanias sclauonicas ꝓturbet̄ cū aliis oportunis remediis illi cō
munitati succurrēdū erit. Affirmas papā sedē petri emisse ⁊ ꝓ simoni
acā ꝓauitatē intrasse: ac eccl̄iasticas dignitates medio pecunie v̄de
re. Sed qd expedit ad ꝓns verbis tecū ꝓtendere cū seruū dei deceat eē
mansuetū ad oēs. Nōne scis papā nō posse cōmittere simoniā certis
respectibus: nec cū clericis nec cū laicis. Nō cū clericis cū clericorū bo
na sua sint quātū ad vsum ꝓ sua necessitate. Nec cū laicis q̄a eorū bo
na ꝓt iuste recipere ꝓ eccl̄e vtilitate. An ignoras q̄a simonia est iure
positiuo ꝓhibita: ⁊ papa nō ligat̄ aliquo iure positiuo. Quō simoniā
possit cōmittere edicito. Et si dicis q̄ quibis papa nō possit ligari vel
viciari peccato simonie ut est ꝓhibita iure positiuo cū ipse sit talis iu
ris ꝓditor ⁊ interpret. ꝓt tñ illo vicio ligari ut ē ꝓtra ius naturale et
diuinū: quo tñ ꝓcesso q̄s te iudicē eius ꝓstituit ad discernendū vtrum
ea intētiōe tribuat sp̄ualia ut tꝓalia recipiat. Dicis ip̄m cathedram
emisse: o belua crudelis venerabilē collegiū cardinaliū denigrās: q̄s
tane mētis hoc credere ꝓt cū ex cōi omniū electione creat⁹ sit ⁊ oīum
pauperū ip̄e pauperrim⁹ in suo statu quō hāc sedē emere potuisset: si
dicis ꝓmissionibus emit. ubi ad hoc tue ꝓbationes existūt. ꝓpterea
etiā indubitat⁹ xp̄i vicari⁹ nō eo min⁹ existit ubi oīm eligentiū vota
ꝓcurrūt. Asserere rursū incōtinētie viciū ac crimē pessimū q̄si ad sedē
petri attigisse ⁊ eccl̄ie cardinib⁹ ī scādalu toti⁹ clerical' stat⁹ illud sup
īducere nō vereris. hic ꝓfecto ut alter cham maledict⁹ a ꝓre eo q̄ verē
da ꝓns detexit. Gen. ix. ⁊ tu existis. q̄ nimirū maledictio sicut aqua in
interiora ⁊ sicut oleū in ossibus tuis intrauit. ꝓs. C. viii. gloriaris de
venatione vulpecularū q̄s nō parvulas imo maximas vineā domini
demolientes asseris capiendas. hoc ad meū videt̄ spectare officiū vbi
vulpinā tuam versutiam reprebendendo sub qua ne dum vineaz. dñi
demoliri verū ⁊ tunicā. domini inconsutilē scandere attēptas cunctas

tuas cum dei adiutorio machinationes annihilabo. Tu inquam inter vul-
peculas illas primum verissime obtines locum quod et venabulo iusticie per-
cellend? studiosissime utique requeris: venisq; a dignitate quam propter me-
rita non vocat? a domino tanquam aaron sed in iectu proprio frustra occupas si-
ne ulla restitutione deponendus. pro eo quod fibras iuguli tui precacissimi di-
latas: ea que ipse facis in preem tuum velis nolis attrita fronte retorquere
sategisti. Verisne te illa iuste fecisse? Non plane sed absque omni contro-
uersa talionis lege senties. An ignoras Dioscorum Alexandrinum episcopum
eo quod plura que non decebant in sancto Leone papa dictavit depositum. Sed
considera teipsum. Appellas quod omnes sentias ad deum ut errone? et scismaticus.
Appellas a papa ad concilium et vltimam ecclesiam ut heretic?. Appellas contra
quocumque mandata et inuocationes pape tanquam piurus et infamis. Quanta
demencia. Nonne scis unam esse sentiam dei et pape: ut quod soluit aut ligat
pro eum: sit solutum et ligatum pro ipso deo. An ignoras quod appellatio facta a
papa ad deum nulla est cum sit unum mysterium vtriusque et una sentia et una cu-
ria dei et pape: cuius vite eterne clauiger et hostiari? per potestatem clauium
est ipse papa. At ubi credis papam posse ex carnis affectioe uel alio cor-
ruptioe passionari et perturbari ut a recto tramite iusticie deuiet: recur-
rendum tunc dico ad alia remedia: non ad hominum friuolas appellationes
puta ut cum agat coram deo via supplicatiois et orationis aut diuine remu-
nerationis. Denique sicut hominum appellatio est friuola: ita et hereticum
est a papa ad vltimam ecclesiam seu concilium appellare. et in hoc suspectum de
heresi teipsum reddis. Quicumque enim privilegium romane ecclesie a christo
traditum auferre conatur hic proculdubio in heresim labitur. Sed cum asse-
ris quod licitum sit appellare a romano pontifice ad eius successorum uel vltimam
ecclesiam aut concilium: auferis privilegium romane ecclesie a christo traditum:
quod inter alia cernitur ut romanus pontifex habeat plenitudinem potestatis super
omnes. ergo ut suspectum de heresi teipsum reddis: sicut per primam appellatio-
nem ad deum ut scismatic? iudicaris. Periurus? denique et infamis existis
propter prestiti iuramenti fractionem. Periurus? enim infamis existit. vi. q. i.
infames. Et in forma iuramenti tui asseruisti: Ego episcopus Andreas ab
hac hora inantea fidelis ero sancto petro sancteque romane ecclesie dominoque
meo pape Sixto eiusque successoribus etc. Et infra. vocat? ad synodum
veniam nisi impedit? fuero canonica prepeditione. Considera. vouisti. vocat?
ad synodum non ut synodum in romanis pontificis pretemptum persequi velis.

8

Ideo cum Dathan & abyrnon scismaticis quos viuos terra absorbuit
Au. xvii. nisi penitueris censendo tuā portionē iam ad cunctos ecclie
platos archiepos & epos cuiuscunq; etiā p̄minentie & stat. ad theo/
logie quoq; aliarūq; facultatū doctores st̄ilum p̄ finali intentiōe ver/
tendo & ad quos lre tue citatiōis & vocatiōis p̄ inchoatiōe seu p̄secu/
tione ꝓciliū Basiliēn̄ cum libello famoso quē in dedec. scē Romane ec/
clesie eiusq; sanctissimi antistitis ac ī ꝓfortationē & insultationē oīuz
scismaticoz & hereticoz ut vir cervicosus euomūisti puenērūt & in fu/
turum puenire possent. Illos inquā oēs & singulos exhortoz in visce/
ribus dñi nr̄i iesu xp̄i ac sub penis & censuris & grauaminibꝫ eccl̄iasti/
cis quibꝫ de iure oēs hereticoz fautores inuoluunt & p̄ apl̄ica māda/
ta p̄ p̄ntes requiro ne tibi in ꝓmissis auxiliū ꝓsilium uel fauorē quōlī/
bet ꝓstare velint quoadusq; aliud in mādatis p̄ sedē apl̄icam habue/
rint. Offerēs me interim corā quacūq; vniuersitate partiū germanie
italie ac regni francie inire tecum ꝓuatas aut publicas disputatiōes:
ac te cum dei adiutorio in oībus ꝓmissis vti piurū infamē scismaticū
& hereticū ꝓuincenduz. Quare o vere filii ecclie ab eiꝫ vnitāte nolite
separi. Quātuncunq; enī ruge & macule appareāt in mēbris sponse:
nunq; tñ ab ea sponsus sepabitꝫ qz in fide perpetua desponsauit eam
Osee. ii. Et quibꝫ filii sint rugosi & maculosi per plurimi: ipsa tñ in se
est sine macula & ruga: Ephe. ii. Cōpatiamur potiꝫ ecclie tribulate cō/
patiamur. sed adhereamꝫ ei nō scindētes tunicā incōsutilē saluatoris
p̄ scismata q̄ et scindi nō pōt: qz fundata & solidata supra firmā petrā
xp̄i. Intueamur oculis fidei vniā eccliam sedē eiꝫ dignitatē eiꝫ que nō
peccat. Peccare pōt qui stat in ea qz hō est: & q̄ huic nō obedit nec de
ecclia est. xciij. di. Qui cathedrā. Dic si me ꝓcutiat me anathematizet
& occidat nō sepabor a caritate eiꝫ. Ro. viij. qz ei obedire de necessita/
te salutis existit: cum sit dñs meus p̄r & deꝫ in terris qui ꝓstitutꝫ est a
deo in hac egypto deꝫ pharaonis. Exo. vij. Si bene iudicat veniā ꝓ/
tam si enormiter & male sufferam. xix. di. in memoriā. Nec via ambu/
bulemus in eo nō declinātes neq; ad dexterā neq; ad sinistrā quoad/
usq; pueniamus ad patriā claritatis eterne. Ad quā nos ꝓducat qui
sine fine viuit & regnat. Amen. Datum in Slechst̄at die. x. mensis Au/
gusti. Anno dñi Millesimoquadringentesimo octuagesimo secūdo.

¶ Finit epistola.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

00170827

100-36-9

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

June 36

46392

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001783827

Inc. 36-8^{av}

